

Извештај о стручном усавршавању за 2022/2023.

Стручно усавршавање ван установе

У периоду од 29. августа до 2. септембра 2022. у просторијама Медицинског факултета Универзитета у Београду одржана је едукација едукатора на тему Превенција зависности од пушења, конзумирања алкохола, компјутера и интернет апликација за комуникацију, у циљу смањивања патологије у свим областима, од здравствено физичко психолошких до просветних социјално епидемиолошких. Едукацију је организовао и реализовао кадар Медицинског факултета Универзитета у Београду у сарадњи са универзитетским колегама у Грчкој. Едукацији су из наше школе присуствовали Слађана Томић, Невена Пауновић, Јасминка Ристић, Сузана Крчмар и Татјана Перишић.

Сања Бублић је похађала обуку од јавног интереса под називом „Обука наставника за примену плана и програма наставе и учења и општих стандарда постигнућа за Српски као страни језик“, коју су организовали Министарство просвете и Завод за унапређивање образовања и васпитања, 29 и 30. октобра 2022. године. Циљ програма обуке је унапређивање компетенција запослених у образовноваспитним установама у области примене Плана и програма наставе и учења и Стандарда образовних постигнућа Српског као страног језика, планирања, праћења и вредновања процеса наставе и учења те развијања сопствених методичких алата, како би се ученицима који не познају језик наставе омогућило да неометано прате и усвајају знања из свих наставних предмета.

Петнаест наставника, два стручна сарадника и директор школе похађали су у октобру и новембру 2022. обуку „Развој тестова знања и примена у диференцирању учења и наставе“, коју организује Завод за вредновање квалитета образовања и васпитања. Први део је реализован онлајн током три седмице, а други део уживо у нашој школи, 5. новембра. Општи циљ ове обуке је унапређивање процеса вредновања ученичких постигнућа путем дијагностичког праћења напредовања ученика и оцењивања применом тестовима знања.

Педагог Татјана Перишић и наставница Драгана Томанић похађале су обуку „На заједничком путу учења“, намењену стручним сарадницима педагозима и психолозима у основним школама и руководиоцима стручних већа наставника разредне наставе, коју је организовало Министарство просвете, УНИЦЕФ и Завод за унапређивање образовања и васпитања у децембру 2022. Циљ обуке је оснаживање стручних сарадника и наставника разредне наставе за јачање партнерства између два нивоа образовног система (предшколског и основношколског) кроз разумевање промена у предшколском васпитању и образовању (увођење нових Основа програма ПВО, Године узлета), снажније повезивање и препознавање заједничких вредности у грађењу подршке деци и породици приликом преласка из вртића у школу.

Семинар „Часови разумевања и радости – II модул“ одржан је у нашој школи 17. јануара 2023. Присуствовало је двадесет наставника, психолог, педагог и директор школе. Циљ програма је Унапређивање вештина комуникације, емоционалне писмености и креативности ради унапређивања рада са децом/ученицима. Кроз излагања предавача, дискусије и вежбе обрађене су теме Успешна комуникација, Емоционална писменост, Будимо креативни и Активности са децом, ученицима.

Наставници су похађали стручне скупове и вебинаре као што су:

- „Како бити лидер у свом животу - покрени се благостање је моје природно стање“, трибина, Друштво учитеља Београда, 2 сата, 1 бод, 5. 10. 2022.

- „Инклузивно образовање - људски и професионални изазов“, Клет, 1 сат и 15 минута, 1 бод, 25. 10. 2022.

- „Ментална стабилност у нестабилном окружењу“, Клет, 24. 11. 2022.

- „Учионица без зидова“, Завод за унапређење образовања и васпитања, 1 сат и 15 минута, 1 бод, 6.12.2022.

- „Превенција насиља у образовном систему“, трибина (онлајн), Клет друштво за развој образовања, Београд 1 сат и 15 минута, 1 бод, 23.2.2023.

- „Функционална (не)писменост ученика у Србији“, трибина (онлајн), Клет друштво за развој образовања, Београд 1 сат и 15 минута, 1 бод, 20.3.2023.

Стручно усавршавање у установи

Реализоване су бројне активности у оквиру стручног усавршавања у установи које су представљене на седницама Наставничког већа 18. јануара и 16. јуна 2023.

Део активности презентован је на школском сајту, на страни Стручно усавршавање.

1. Одржавање угледног часа, анализа и дискусија

1. Наставница Весна Сурчински је одржала 6. октобар 2022. угледни час из биологије у одељењу VIII₁, наставна јединица - Надражљивост, проводљивост и контрактилност. Часу су присуствовале наставница Сара Јукић и библиотекарка Слађана Галушка. Циљ часа: Утврђивање знања ученика из области „Јединство грађе и функције као основе живота“, односно утврђивање наставне јединице Надражљивост, проводљивост и контрактилност, са повезивањем градива из претходних лекција. На часу су коришћене следеће методе рада: метода усменог излагања, метода разговора, ученици постављају питања једни другима, тумачења шема и цртежа. Ученици су имали задатак да напишу по пет питања на листу папира, која треба да обухвате градиво свих пређених лекција, због условљености и повезаности тема. У међувремену наставница је нацртала на табли цртеже које ће ученици касније објашњавати. Ученици су заменили питања и одговарали, ослањајући се на претходно стечено знање, на питања о надражљивости, проводљивости и контрактилности, о значају органела, матичних ћелија, енергетској ефикасности. На табли су објашњавали шеме и цртеже. Давали су примере из живота и наводили са којим све наставним предметима постоји повезаност у вези са овим знањем из биологије. Ученици су допуњавали другове ако одговор није потпун. Наставница је по потреби кориговала одговоре и заједно са ученицима оцењивала њихово знање и активност на часу.

2. Учитељица Бранкица Виторовић одржала је 10. октобра 2022. у одељењу IV₁ угледни час из Природе и друштва на тему Животињски свет Србије, обрада новог градива. Ученици су кроз истраживачке задатке и разноврсне садржаје и игре усвајали нова знања о угроженим и ретким животињама које живе на територији Србије. Имали су прилику да своја знања додатно прошире легендама о животињама, које су им пренете током часа. Часу су присуствовале директорка Јована Миленковић и школски библиотекар и педагошки саветник Слађана Галушка, које су након одржаног часа изнеле своје позитивне утиске и запажања о одржаном часу.

3. На основу природне везе између физике и хемије реализован је угледни час у којем ће се ученицима јасно истаћи заједнички наставни садржаји, пре свега они који се односе на структуру и природу материје. Час је одржан 18. октобра 2022. године током редовног часа хемије у VII₅. Час су заједно одржале наставница хемије Емилија Миловић и наставница физике др Наташа Станић, док су часу присуствовале директорка Јована Миленковић, библиотекар Слађана Галушка и наставница српског Сања Бублић. Наставна јединица била је Настанак свемира и хемијских елемената. Ученици су припремљени унапред за реализацију ове креативне радионице – донели су материјал за рад (фломастере и балоне) и сами се поделили у групе од по три ученика. Наставници су сценарио за рад креативне радионице припремили у виду презентације на којој су све групе имале сликовито постављене задатке. Задатак сваке групе био је да анализира одређену фазу развоја свемира и да за ту фазу на балону напише карактеристично време, карактеристичну температуру и структуру материје – које честице испуњавају свемир и како се оне зову. У уводном делу часа наставници су јасно истакли циљ уочавања дубље везе између хемије и физике. Ученици су након тога радили задатке према упутствима са екрана. Наставници су давали додатна упутства и објашњења свим групама, при чему је веома било битно да ученици уоче редослед рада група. Ученици су на крају часа успешно демонстрирали испред табле закључке које су извели на основу забавних активности које су реализовали.

4. Угледни час из музичке културе са темом „Стеван Стојановић Мокрањац и његови савременици“ одржан је 26. октобра 2022. у одељењу VII₂. Часу су присуствовале директорка школе Јована Миленковић, библиотекарка Слађана Галушка и разредни старешина VII₂ Александра Бошковић, наставник енглеског језика.

У уводном делу часа ученици су писаним радом увели тему часа – историјски контекст и културна клима у Србији кајем 19. и почетком 20. века. Група ученика је приказала и своје презентације – паное о животу и делу Стевана Стојановића Мокрањца, његових савременика и

сарадника Даворина Јенка, Станислава Биничког и Бранислава Нушића и ученика и наследника – Петра Коњовића, Милоја Милојевића и Стевана Христића. У централном делу часа ученици су извели драмски приказ, који је написала наставница музичке културе, мр Биљана Буловић-Марић. Кроз овај драмски приказ ученици су могли да сазнају многобројне занимљивости, везане за настанак Руковети, настанку прве симфоније, опере и балета у српској музици. У оквиру овог дела ученици су хорски отпевали песме *Јесам ли те Јелане* из Друге руковети и *Вишњицица* из Пете руковети. Новина овог огледног часа је занимљив и неуобичајен начин приближавања стваралаштва најзначајнијих српских композитора 19. и почетка 20. века ученицима. Ученици су се са великим узбуђењем и радошћу припремали за час. Гости су похвалили дечији труд и рекли да је идеја одлична и предложили да се у оквиру школске приредбе представи широј публици.

5. Угледни час из грађанског васпитања одржао је Марко Митровић 15. децембра 2022. са ученицима VIII_{1,3}, групом за грађанско васпитање. Наставна јединица је била „Интеркултурална осетљивост“. На претходном часу је обрађена тема „Интеркултурална осетљивост“ и ученици су се упознали са начином реаговања људи на припаднике различитих културних група на територији једне земље кроз шест нивоа (порицање, прихватање, минимизација, адаптација, интеграција, отпор). На угледном часу ученици су наведене нивое обновили кроз следеће активности: Прво је изабрано шест ученика који су држали транспаренте са називима ових шест нивоа, као и нових шест ученика који су са цедуљица читали изјаве представника ових нивоа, свако по једну. Затим су ученици добили задатак да се осврну према ученицима који држе папире са натписима нивоа и да стану испред оног нивоа интеркултуралне осетљивости за који сматрају да припада њихов текст са цедуљице, уз напомену да више њих може стати уз исти ниво, ако сматрају да текст са њихове цедуљице баш ту припада. Након одабира нивоа, на основу текста са цедуљице, ничим им се није указало да ли су донели исправну одлуку, тј. да ли баш том новоу припада текст који држе у рукама, већ се дала могућност и осталим ученицима да воде дебату и да на основу назива интеркултуралне осетљивости закључе ком нивоу припада изјава. Када се завршила дебата, наставник је усмерио ученике ка правом нивоу ком припада текст или их је оставио да стоје ту где су првобитно и стали (уколико су одабрали тачан ниво интеркултурне осетљивости). По завршетку ове активности ученици су добили листу од неколико реченица и за сваку од њих је требало да одреде којем нивоу интеркултуралне осетљивости припада. Час је успешно спроведен; ученици су учествовали у испланираним активностима и показали су велику заинтересованост за рад и сарадњу. Часу је присуствовала библиотекар Слађана Галушка.

6. Огледни час „Примена микробита у музици“ одржан је 5. јуна 2023. године у свечаној сали школе. Час су водиле наставница технике и технологије Наташа Томић и наставница музичке културе мр Биљана Буловић-Марић. Час је одржан са ученицима V₃ и VII₁ уз присуство библиотекарке школе Слађане Галушке, педагога Сузане Крчмар и наставнице информатике Ирине Гајић. У уводном делу часа наставнице су објасниле ученицима концепцију часа. Група ученика од петог до осмог разреда, који су и чланови хора, упознала је ученике оба одељења са мало познатим анегдотама и чињеницама из живота чувеног композитора Лудвига ван Бетовена (1770-1827). У главном делу часа своју презентацију о електронским и дигиталним музичким инструментима и примени микробита у музици приказао је ученик VIII₄ Сава Крнетић. Он је програмирао микробит да свира мелодију три Бетовенове песме – „Оде радости“, хорске композиције „Сумрак“ и познате италијанске револуционарне песме „Бела ћао“. Затим је, ради упоређивања начина извођења, ове три песме отпевала група певача. Као солиста у песми „Бела ћао“ наступио је ученик VIII₃ Милан Куљача, који је певајући на општинском и градском такмичењу ову песму освојио прво место. Слушаоци су громким аплаузом наградили наступе солиста и групе хорских певача. У завршном делу часа наставнице су постављале питања ученицима о томе шта су запамтили о Бетовену и коришћењу микробита у музици. Ученицима се овакав вид часа изузетно допао и сви су се сложили да је знатно боље да се музика изводи уживо него да је изводи вештачка интелигенција.

2. Одржавање јавног часа

Књижевно вече

У свечаној сали школе одржано је 26. децембра 2022. године књижевно вече *Да би се истински волело потребно је одрасти до детета*. У извођењу програма учествовало је 44 ученика V4, VIII1, VIII3 и VIII4. Програм је приредила наставница српског језика Александра Протић. Ученици су читали своје ауторске похваљене и награђене радове, рецитовали стихове наших великана, затим пригодне песме које је написала њихова наставница Александра Протић, извели прилагођене драматизације, а приређен је и кратак музички програм. Гости су куповали обележиваче за књиге, које је са ученицима израдила мр Ивана Смиљковић Чевизовић, а прикупљен новац уплаћен је у хуманитарне сврхе. Књижевно вече је била дивна прилика да се истакне рад и труд наших ученика и да се они талентовани прикажу у најлепшем светлу. Ипак, најважнија лекција коју су научили јесте колико је важно и лепо бити хуман и својим ангажовањем помоћи онима којима је то потребно.

У сусрет Божићу

У свечаној сали школе вероучитељ Предраг Младеновић је одржао јавни час на тему Божића, 27. децембра 2022. Часу је присуствовало преко стотину ученика петог и шестог разреда и наставник Војислав Калезић. Ђаци су активно учествовали у часу дајући одговоре на постављена питања и постављајући питања услед одређених недоумица. У уводном делу часа изнет је кратак историјат настанка Божића чиме је остварена корелација са наставним предметом историја. У средишњем делу часа посебно су истакнути празници пред Божић који су посвећени сваком члану породице понаособ: Детињци, Материце и Оци. Истакнут је значај ових празника који се тичу правих односа које треба неговати међу самим члановима породице. На крају часа поменути су и многобројни Божићни обичаји (паљење Бадњака, уношење сламе...) који имају за циљ да читав свет учине местом које ће подсећати на пећину у којој се родио Богомладенац Христос.

Презентација пројекта

Јавни час за презентацију тока и продуката пројекта *Читамо, пишемо, стварамо* одржан је 20. априла за родитеље ученика и 21. априла 2023. за ученике остала три одељења трећег разреда и једно одељење четвртог. Пројекат су реализовале учитељице Наталија Мићић и Милица Арсовић и библиотекарка Слађана Галушка са ученицима III4 и III5.

Француски језик

Наставница француског језика Марија Вукчевић је организовала два јавна часа 30. маја и 2. јуна 2023. за презентацију постигнућа ученика петог разреда након прве године учења француског језика. Учествовало је 16 ученика петог разреда који су кроз покрет, песму, игру и глуму показали колико су знања и вештина усвојили. Ученици су поздравили публику песмом *Bonjour les amis comment ça va*. Након тога су представили слова француског алфабета, бројеве, школски прибор и предмете у учионици. Ученици су бројеве пренели кроз песму *Ballade des chiffres*, говорили су о томе шта имају од школског прибора у перници и одговарали на питање који им је омиљени предмет у школи. Отпевали су песме *Vive le vent* или *Звончићи*, *Jean petit qui danse*, Тетка из Марока, кроз коју су показали своја осећања, и *Champs Elysées*. Представа је била динамична, весела, у интеракцији са публиком. Јавном часу 30. маја су присуствовали родитељи деце као и наставнице Александра Протић, Ивана Уљанов и Горица Ивановић. Часу одржаном 2. јуна су присуствовали сви ученици четвртог и једно одељење трећег разреда и њихови учитељи Бранкица Витомировић, Весна Зеџ, Вера Храстински, Драгана Златић, Светлана Ленаси и Милица Кукољ, као и наставници Јелена Вукичевић Радоичић, Марина Луковић, Мариана Станимировић и Војислав Калезић и библиотекар Слађана Галушка.

3. Праћење и вредновање квалитета наставе и учења

У области Организација рада школе, управљање људским и материјалним ресурсима, Акционим планом су планирани часови које су пратили колеге из стручног већа, стручни сарадници и педагошки саветник. Одржано је 29 часова, укључујући угледне и јавне часове и часове у оквиру тематске наставе „Од читања се расте“, „О дугмету и срећи“, „Себични цин“ и „Мој дека је био трешња“ и пројекта „Читамо, пишемо, стварамо“.

У оквиру међупредметне посете часовима, часу музичке културе у одељењу V₂, одржаном 15. септембра 2022. године, присуствовале су директорка школе Јована Миленковић и наставнице разредне наставе Гордана Бакић и Светлана Ленаси. Наставна јединица је била Обрада шеснаестине ноте. У уводном делу часа ученици су обновили певање Химне Боже правде и Химне Светом Сави, а затим смо прешли на утврђивање појмова из теорије музике који су везани за C-dur лествицу. Ученици су обновили лествицу певањем солмизацијом и абecedом, а затим су певали и каденцу. У склопу обнављања градива певали су песме Роџерс: Солмизација и Шерман: Скале и арпеђа. Обрада наставне теме – Шеснаестина ноте – почела је учењем песме по слуху К. Бабић: Веверица, а затим ритмичком вежбом у 4/4 такту у којој су заступљене цела нота, половина ноте, четвртина, осмина и шеснаестине ноте. Ученици су на табли урадили ритмичко-мелодијски диктат Сат, а затим су научили ту песму уз певање солмизацијом и уз текст. Ученици су певали и у групама (дечаци и девојчице одвојено), цело одељење уз пратњу наставника на инструменту и а капела, при чему су обновили и термине везане за вокалну музику, женске и мушке гласове и врсте хорова. Ученици су били изузетно активни, испуњавали су све постављене задатке и оправдали очекивања. Исходи у обради теме су у потпуности остварени. Час је оцењен као изузетно успешан. Директорка школе је после часа изјавила да је са присутним колегиницама уживала на часу. Истог дана часу у одељењу V₄, када је обрађена иста наставна јединица, присуствовали су колеге из Стручног већа вештина Владимир Карановић и Ивана Смиљковић-Чевизовић. Они су изјавили да је час био изузетно успешан.

Наставница енглеског језика Мариана Станимировић одржала је 14. октобра 2022. час у одељењу III₅, наставна јединица Countries and flags. Часу је присуствовала библиотекарка Слађана Галушка. Циљ часа је био Увођење вокабулара у вези са називима држава кроз питања и одговоре на којим се локацијама те државе налазе и показивање на карти света, препознавање држава према сликама застава и познавање њихових главних градова. Ученици су активно учествовали у раду, показали су завидно познавање држава и иемна главних градова. Били су јако мотивисани и јављали су се да покажу где се поједине државе налазе на карти. Час је веома успешно одржан, деца су усвојила знања како се именују, где се налазе поједине државе на мапи света и какве заставе имају и показали велику сналажљивост на карти.

Наставник Михаило Милисављевић је 8. децембра 2022. одржао час у одељењу V₁, наставна јединица Разломци. На почетку часа ученицима је пројектована асоцијација у у чије је коначно решење – разломак. Успостављена је корелације са српским језиком кроз стихове у којима се помињу разломци, поменути су примери из живота где примењујемо разломке. Уведени су нови појмови правога, неправог, привиднога и мешовитог разломка, а затим су ученици радили задатке у пару уз праћење наставника. На крају часа, подељен је евалуациони листић у коме ученици оцењују колико им је градиво било јасно и занимљиво, али у облику разломка. Од 27 ученика, највише петица (23), у облику петнаест трећина, десет половина и педесет десетина, ученици су оценили занимљивост часа. Са највишом оценом 19 њих је оценило јасност. Часу је присуствовала педагошки саветник Слађана Галушка.

4. Тематска настава

Здравом исхраном до здравља

Учитељице трећег разреда реализовале су часове тематске наставе „Здравом исхраном до здравља“, током септембра 2022. Повезани су садржаји више наставних предмета - српског језика, ликовне културе, природе и друштва и музичке културе. На часовима природе и друштва ученици су илустративним приказом уз запис истакли четири области у којима бринемо о здрављу.

Кроз део посвећен хигијени, причали су о свакодневном одржавању хигијене, како код куће тако и у школи, као и шта све она подразумева. Посветили су се и одликама здраве исхране, као и зашто је она нама битна. Осврнули су се на лош утицај нездраве исхране. Кроз део посвећен здравом сну и спорту разговарали су о њиховој важности за људско здравље. Закључили су да је за правилан развој потребно да вежбамо, али и да одмарамо и спавамо. Ученици су се присетили колико су нам биљке важне јер нам служе као храна, лек и обогаћују ваздух кисеоником.

Говорили су о значају воћа и поврћа и о њиховом деловању на наш организам. Истакли су колико је здрава исхрана битна за људско здравље и колико је важна и у превенцији болести. На часовима српског језика ученици су смишљали песме о воћу и поврћу, писали саставе на тему „Причала ми једна јабука”. Час музичке културе био је посвећен обради песме „Грожђе” аутора Божидара Станчића. Ученици су слушали песму, а потом сви заједно певали и тактирали. На часовима ликовне културе ученици су цртали здраве намирнице, а потом и направили кратак запис за поједине, у у групама су правили тањириће здравих намирница, тако што су сецкали, бојили и лепили воће и поврће на папирним тањирима, правили јесење плодове од пластелина.

Са децом око света

Поводом обележавања Дечије недеље, током последње недеље септембра 2022. године, реализовани су часови тематске наставе са ученицима четвртог разреда. Ђаци су добили истраживачке задатке на основу књиге „Са децом око света“ Тање Родић. У оквиру часова природе и друштва и пројектне наставе ученици су се поделили у групе и свака група је одабрала државу коју ће проучавати (њена обележја, знаменитости, традицију, културу, храну и начин школовања деце у свакој од одабраних држава). Користили су информације из различитих извора информисања и пронашли и записали што више занимљивих садржаја о шест држава: Русији, Швајцарској, Аустрији, Француској, Египту и Италији. Занимљиви и маштовити цртежи, фотографије и записи били су приказани на хамерима, а свака група је током часа извештавала и поучавала остале ученике о занимљивостима које нису знали. Након тога имали су задатак да постављају истраживачка питања о усвојеним садржајима друговима из одељења. Ученици су показали велико интересовање за овакав начин усвајања нових садржаја и показали висок ниво знања. Сав материјал (текстови, цртежи, фотографије и др.) приказали су на хамеру приликом извештавања на часу. Ученици су веома добро сарађивали током израде задатка, састајали су се после часова, што је за њих било веома занимљиво и ново. Имали су и помоћ родитеља у проналажењу и штампању фотографија. На часу српског језика свака група је остале из одељења научила нечему новом о некој од земаља. разумете. На часовима ликовне културе сваки ученик је илустровао оно што му се највише допало од онога што је видео и научио о државама које је тог дана упознао. Ученици су писали саставе на теме Моја права, Одрасли и ја и Дете је дете да га волите и разумете. Ученици IV₄ су са наставницом Светланом Ленаси и библиотекарком Слађаном Галушком прошетали до Трга републике и учествовали у програму за децу и младе Дечјег културни центар Београда за обележавање Европског дана језика, 26. септембра 2022. У квизовима и радионицама на штандовима појединих држава показали су познавање историја разних европских језика и освојили награде.

Чувамо здравље – здраво се хранимо

Ученици II₃ су током Дечје недеље, почетком октобра 2022. године, реализовали мини пројекат „Чувамо здравље – здраво се хранимо“. Током те недеље су доносили свеже воће и поврће, сваки дан одређене боје, од кога су прављене салате и воћне салате, као допуна ужини за тај дан. Циљ пројекта је био упознати разне врсте воћа и поврћа, пробати различите укусе, осетити како и колико храна утиче на расположење, увидети колико побољшања доноси једноставно припремљена здрава ужина. Ученици су били задовољни, јер поједине врсте никада нису ни пробали и научили више о сочним и мирисним плодовима. Били су мотивисани за рад и ангажовани, истраживали су и размишљали, упознали се са мноштвом намирница и на другачији начин сагледали значај исхране.

Од читања се расте

Часови тематске наставе „Од читања се расте“ реализовале су учитељице трећег разреда и библиотекарка са ученицима трећег разреда током једне седмице, од 17. до 21. октобра 2022. године. Активности су повезале обраду књиге „Од читања се расте“, обележавање Месеца књиге и Месеца школских библиотека и причу о важности читања кроз садржај више наставних предмета: Српског језика, Математике, Природе и друштва, Ликовне културе, Музичке културе, Физичког васпитања, Часа одељенског старешине и Дигиталног света.

Циљ тематске недеље: Развијање љубави према читању и стицање свести о важности читања и разумевања прочитаног; оспособљавање ученика да тумаче књижевно дело и препознају утицај прочитаних књига на свој развој, развијање вештина комуникације, способности за изражавање свог мишљења, тимског рада и самовредновања. Ученици су писали саставе на теме „Како сам порастао од књиге“, „Књига ме води у свет мапте“ и „Шта за мене значи књига“. Ученици су на основу прочитаног осмишљавали и цртали корице за књигу „Од читања се расте“ или своју омиљену књигу. На часу одељенског старешине ученици су разговарали о књигама које су им се допале и порукама које су на њих оставиле највећи утисак. Одабране поруке су записивали и кроз тимски рад израдили пано. У вредновању су и ученици и учитељице оценили активности веома успешним.

Вук Караџић

Тематски дан посвећен Вуку Стефановићу Караџићу одржан је 7. новембра 2022. године у одељењу П₂. Ученици су час српског језика, математике, дигиталног света, музичке културе и физичког и здравственог васпитања посветили реформатору српског језика Вуку Стефановићу Караџићу. Дан су започели песмом „Распевана азбука“, игром „Асоцијација“ и биографијом Вука Караџића кроз презентацију, а затим су анализирали кратке народне умотворине. Уследио је кратки квиз у ком су учествовали сви ученици у такмичарском духу. Час је завршен уз народни инструмент гусле – учитељица Снежана Ђуричковић је рецитовала песму „Дете“ уз пратњу гусала које је свирала тетка једне ученице. На часу математике ученици су решавали задатке из теме обрађене у претходном периоду. На часу дигиталног света презентовали су своје практичне радове у вези са Вуковим животом урађене у 3Д бојанци и виртуелно посетили Музеј Вука и Доситеја. На музичком су обрадили песму „Хвала Вуку!“ На физичком су уживали играјући елементарне и штафетне игре из прошлости. Посебно им се допало такмичење – скакање у цаковима.

У част Вуку Стефановићу Караџићу

Часови тематске наставе „У част Вуку Стефановићу Караџићу“ реализовани су у одељењу П₁ од 7. до 10. новембра 2022. године. Активности су повезале садржај више наставних предмета: Српског језика, Математике, Света око нас, Ликовне културе, Музичке културе, Физичког васпитања, Часа одељенског старешине и Дигиталног света. Циљеви су: Повезивање наше традиције и културе са савременим образовним технологијама; Формирање навике читања и стицања знања из различитих извора; Развијање интересовања за истраживачки рад и способности повезивања и примене знања из различитих области; Подстицање креативности; Развијање дружења, међусобног помагања и осећаја припадности колективу; Развијање љубави и поштовања према културној баштини. Одржана су четири часа српског језика и обрађене наставне јединице: Живот и рад Вука С. Караџића и Народне умотворине (брзалице, питалице, разбрајалице...). На часовима математике се разговарало о томе како су људи у давна времена (Вуково доба) мерили дужину. Ученици су састављали текст задатака тако да је повезан са ликом Вука Караџића. На часовима света око нас наставна јединица је била Саобраћајна средства некад и сад. Ученици су уз помоћ учитеља на часовима дигиталног света учили о програму за цртање Microsoft Paint. Добили су задатак да осмисле шаре за ћилим користећи дигиталне алате. На часу музичке културе обрађена је народна песма „Дуње ранке“. На часовима физичког васпитања ученици су учили правила дечијих игара које су се некада играле: арјачкиње - барјачкиње, коларићу панићу, ћораве баке. Песму „Дуње ранке“, коју су научили на часу музичког, су изводили у колу мешовито (дечак, девојчица). Учитељица је демонстрирала кораче, а затим су се укључивали ученици. На часу одељенског старешине ученици су израдили пано од радова са часова српског језика и ликовне културе. Родитељи су укључени у реализацију тематске недеље кроз помагање деци у проналажењу информација потребних за израду задатака. На крају су ученици вредновали активности, тј. анализирали су одржане часове током тематске недеље. Сви су били задовољни тимским радом и новим искуством, активности су разноврсне и учење за њаке је занимљивије и ефикасније.

О дугмету и срећи

У сарадњи библиотекара и учитеља обрађен је роман „О дугмету и срећи“ Јасминке Петровић са ученицима четвртог разреда на часовима тематске наставе у децембру 2022. Циљ активности: Оспособљавање ученика да тумаче идеје романа „О дугмету и срећи“, одреде начин на који се главни јунак мења и препознају утицај романа на свој развој, стицање самопоуздања и развијање толеранције, Тумачење песме „Освајање среће“ Душка Радовића и повезивање са садржајем романа „О дугмету и срећи“. У одељењу IV₅ учитељица Весна Зеџ је одржала први час обраде романа, на коме је присуствовала Слађана Галушка. На овом часу ученици су постепено уведени у тематску недељу и вишедневну обраду овог књижевног дела. Током два часа српског језика ученици су анализирали роман и одређивали начин на који се главни јунак Јован мења, од прве реченице „Неки људи баш немају среће! Ево на пример ја.“ до последње „Неки људи баш имају среће! Ево на пример ја.“ Разговарали су о томе како се Јованова осећања мењају током дешавања у роману, како дечак који је због болести тужан, усамљен, уплашен, несрећан и нема пријатеља поступно мења понашање, прихвата себе таквог какав јесте, открива да постоје ствари у којим је веома успешан (креативан је и духовит и уме лепо да пише, брзо размишља, зрео је за своје године...), стиче самопоуздање и пријатеље и постаје срећан. Ђаци су одређивали на који начин се друга деца и одрасли понашају према Јовану због тога што се разликује од друге деце – подсмевају му се, дају му погрдне надимке, сажалевају га, насилни су... Повезивали су то са темом толеранције и говорили о важности толеранције. Ученици су одредили тему и поруке романа и откривали како те поруке могу да искористе у свом животу, како да стекну самопоуздања, буду толерантни и лакше се изборе са животним потешкоћама. У вези са насловом романа и начином на који Јован проналази срећу, ученици су говорили о томе шта је за њих срећа. На часу одељењског старешине тема разговора је била срећа. Ученици су читали песму Душка Радовића „Освајање среће“, тумачили је и повезивали са садржајем романа „О дугмету и срећи“. Подсетили су се детаља из живота и рада Душка Радовића и тако се прикључили обележавању сто година од његовог рођења. На часу ликовне културе ученици су имали задатак да нацртају дугме и у њему испишу шта је за њих срећа. Њихови радови су постављени на пано на ком су исписане реченице из романа и стихови и реченице Душка Радовића о срећи. У вредновању активности ученици су рекли да им се роман веома свидео, да су разумели да је важно да верују у себе, да буду креативни и толерантни и да су научили да препознају срећу у малим свакодневним стварима као што су: бити здрав, имати породицу и пријатеље, бавити се спортом, шетати пса у парку, добити добру оцену, гледати добар филм, одмарати се...

Деца у рату

На часовима српског језика и књижевности у новембру 2022. реализовани су часови тематске наставе у одељењима VII₁, VII₄ и VII₅ на тему Деца у рату. Ученици су били инспирисани песмом „Крвава бајка“ Десанке Максимовић, „Дневником Ане Франк“ и приповетком „Последњи час“ Алфонса Додеа. Ову тему ученици су приказали на вишеструк начин, кроз писање, цртање, изразу презентација. Неки су правили и паное на којима су представили децу као жртве током Другог светског рата, говорили о данашњој ситуацији у Русији и Украјини, а све то кроз везу са поменутиим књижевним делима као саставним делом школског програма. Кроз презентовање радова, рађених у групама, ученици су закључивали о томе колико је слобода за човека важна, али су отворили и битно питање: Умемо ли да ценимо слободу?

Ханс Кристијан Андерсен

Наставница Снежана Ђуричковић је 3. априла 2023. у одељењу II₂ реализовала тематски дан „Ханс Кристијан Андерсен“ поводом рођења писца и обележавања Међународног дана дечије књиге. Час српског језика и математике одржан је као блок час на ком су се ученици упознали са биографијом Х. К. Андерсена и његовим делима. Разговарало се о садржају прочитаних бајки, њиховим порукама и решавали текстуални задаци повезани са садржајем

бајки. На часу дигиталног света ученици су гледали цртане филмове настале на основу бајки и радили практичне радове – покретне слике.

На часу музичке културе обрадили су песму „Цица из Гривца“ и импровизовали рокенрол игру уз извођење Владе и Гилета ове мелодије. На часу физичког и здравственог васпитања научили су игру „Царе, царе, господаре, кол’ко има сати?“. Ученици су уживали у активностима и изразили жељу да понове сличне активности неким другим поводом.

5. Пројекат Оштро Перце

Орлови рано лете

У оквиру пројекта Оштро Перце библиотекарка Слађана Галушка и наставница српског језика и књижевности Сања Бублић одржале су заједничке часове са ученицима шестог разреда крајем јануара 2023. Тема је била Како написати приказ романа „Орлови рано лете“ Бранка Ћопића, а циљ часова Оспособљавање ученика да тумаче књижевно дело, свет књижевног дела доведу у везу са сопственим искуством, размишљањима и светом у којем живе и напишу приказ дела. Ученици су разговарали са библиотекарком о томе шта је приказ књиге и које елементе садржи и затим су казивали своја размишљања о роману и сви заједно правили приказ. Упоредили су књигу и филм и говорили о сличностима и разликама, занимљивостима и деловима и ликовима који им се највише свиђају. У даљем току часа тема је била библиотерапија. Након кратког подсећања на значење појма ученици су кроз дискусију промишљали о роману „Орлови рано лете“, о осећањима, понашању ликова и ситуацијама у којима се налазе и поредили су их са својим животом. На крају су, у односу на поруке књиге и закључке донете на часу, још једном говорили о томе коме би препоручили за читање роман „Орлови рано лете“. За домаћи задатак су писали приказе, а неколико ученица VI₃ представило је роман једним паномом.

Себични цин

За ученике трећег разреда учитељице, библиотекарка и вероучитељ су организовали у фебруару 2023. часове тематске недеље „Себични цин“. Одржана су три часа српског језика. Након читања бајке ученици су са библиотекарком анализирали и тумачили бајку „Себични цин“: одређивали су тему, тематске целине, поруке бајке и особине ликова. Уочавали су елементе бајке у односу на особине ауторске бајке: фантастични догађаји и ликови (цин, природне појаве са људским особинама), време и место, промене које доживљава цин. Истакнута је супротност између добра и зла, деце и цина, и паралела између цинове баште и цинове душе и између изгледа баште и дечјих осећања. Појашњен је појам себичности и ђаци су увидели последице циновог понашања, како долази до промена понашања и како настаје преображај. Посебно је су разматрали питање: Да ли бајка има срећан или тужан крај? Ученици су препознавали хришћанске мотиве у бајци: опис циновог предивног врта је слика рајског врта, дечак је заправо визија Исуса Христа. Одсуство љубави за друге једнака је негацији живота (башта без деце, окована снегом и ледом), а победа над себичношћу значи повратак и победу пуног живота (расцветана башта, деца у њој, рушење зида). На трећем часу су ученици утврђивали знање о одликама бајке и врстама казивања и осмишљавали своје бајке. За домаћи задатак ученици су писали приказе бајке „Себични цин“ и своје ауторске бајке.

На часовима ликовне културе илустровали су бајку „Себични цин“ и бајке које су сами писали.

На заједничком часу веронауке и грађанског васпитања вероучитељ је са ученицима разговарао о хришћанским мотивима у бајци – циновом врту као рајском врту, покајању и праштању и важности љубави за срећан живот. Оцена ученика је да су активности биле веома занимљиве, научили су да не треба да буду себични, допало им се да буду у улози писца и закључили су да то није лако.

Мој дека је био трешња

Наставнице српског језика Сања Бублић и Ана Стојановић, библиотекарка Слајана Галушка, наставници грађанског васпитања Марко Митровић, веронауке Предраг Младеновић, технике и технологије Наташа Томић и Ирина Гајић и ликовне културе Ивана Смиљковић Чевизовић организовали су часове тематске наставе са ученицима шестог разреда на тему „Мој дека је био трешња“, у марту и априлу 2023.

Циљ часова је био Оспособљавање ученика да тумаче роман „Мој дека је био трешња“, свет књижевног дела доведу у везу са сопственим искуством, размишљањима и светом у којем живе, и самостално креативно стваралаштво. На часовима српског језика ученици су анализирали роман, разговарали о доживљајима јунака, препознавали поједине ситуације из света књиге у свом животу, откривали поруке. Писали су приказ романа, говорили о догађајима из романа из угла неког од јунака и осмишљавали интервју са појединим ликовима. Након тумачења романа на часовима српског језика, ученици су о роману причали и на часовима веронауке и грађанског васпитања разматрајући питања као што су: породичне вредности, живот у селу и граду, губитак ближњих и сл. На часовима технике и технологије израдили су модел сеоског дворишта. Ученица VI₃ Миа Караџић је направила пано од илустрације романа и кратког приказа. Ученици су направили макете сеоског домаћинства на часовима технике и технологије и илустровали роман на часовима ликовне културе.

Доживљаји мачка Тоше

За ученике трећег разреда учитељице и библиотекарка су организовали у марту 2023. часове тематске наставе „Доживљаји мачка Тоше“. На часовима српског језика ученици су са библиотекарком анализирали и тумачили роман „Доживљаји мачка Тоше“, одређивали су тему, поруке и особине ликова, уочавали основну структуру и елементе дечијег романа. Причали су о деловима књиге који су их насмејали и откривали различите начине на које писац гради хумор, као што су бајковита садржина приче, пуна необичних локација и догађаја и неочекиваних обрта, имена места и ликова, изокретање смисла, употреба устаљених фраза итд. Говорили о томе зашто је коришћење хумора важно за њих када читају неко дело и замишљали како би свој текст учинили смешним и забавним за читаоце. Откривали су значења непознатих речи и устаљених израза. Ученици су писали приказе романа и илустровали га цртежима и фигурицама од пластелина. За ученике III₄ и III₅ организоване су додатне активности и задаци.

Потера за пејзажима

У оквиру пројекта Оштро Перце 5. јуна 2023. одржан је час у одељењу VII₅. Тема је била есеј Потера за пејзажима Пеђе Милосављевића. На једном часу урађена је обрада књижевног дела, а на другом часу утврђивања ученици су приказали своје домаће задатке. Једна група имала је задатак да истражи о некадашњем возу ћири и да реконструише мапу кретања воза, друга група је истраживала о шарганској осмици која и данас саобраћа, трећа група се бавила сликарским радом П. Милосављевића и то представила кроз ПП презентацију, док је четврта група имала задатак да пронађе стилска изражајна средства. Сви ученици који су учествовали у групном раду кажу да им је овакав начин утврђивања градива био занимљив.

6. Пројекат Читамо, пишемо, стварамо

Пројекат „Позив на маштање“ или „Читамо, пишемо, стварамо“ реализовале су са ученицима III₄ и III₅ учитељице Милица Арсовић и Наталија Мићић и библиотекарка Слајана Галушка од октобра 2022. до априла 2023. Циљ пројекта је Развијање љубави према читању, писању и ликовном и драмском стваралаштву кроз часове тематске наставе, истраживачко и вршњачко учење и игру; промоција читања и постигнућа ученика и продуката пројекта.

Активности су обухватиле часове тематске наставе „Од читања се расте“ „Себични цин“ и „Доживљаји мачка Тоше“. Ученици су анализирали и тумачили три књижевна дела, затим су писали, цртали и глумили, тј. на необичан начин представили та дела и тако промовисали важност читања, писања и стварања. У октобру 2022. читали су књигу „Од читања се расте“

Јасминке Петровић, цртали корице за њу и писали саставе у вези са књигама и читањем. Књигу су приказали кроз разговор са њеним јунацима који су сада ученици трећег разреда. Оно о чему они говоре су приче из учионица Ш4 и Ш5.

Активности пројекта су настављене у другом полугодишту. Тумачили су бајку „Себични цин“ Оскара Вајлда у фебруару 2023, писали приказе бајке и илустровали је. Осмислили су бајку чија је тема себични цин данас и претворили је у драмски текст „Себични музичар“.

У марту 2023. су читали роман „Доживљаји мачка Тоше“ Бранка Ћопића, писали су приказе и цртали илустрације, направили пано – причу у сликама састављену од појединачних сцена из романа и разгледнице које су јунаци романа писали једни другима. Продукти пројекта су представљени на посебној веб страни [Позив на маштање](#).

Јавни час

Јавни час за презентацију тока и продуката пројекта одржан је 20. априла за родитеље ученика и 21. априла за ученике остала три одељења трећег разреда и једно одељење четвртог. Часу су присуствовале и учитељице и директорка Јована Миленковић и педагог Татјана Перишић.

Публика је видела интервју са јунацима књиге „Од читања се расте“ кроз два видео прилога и драмски комад „Себични музичар“, пано – причу у сликама састављену од појединачних сцена из романа „Доживљаји мачка Тоше“ и разгледнице које су јунаци романа писали једни другима.

Решавали су математичке задатке чији је текст везан за ова три књижевна дела и они који су тачно одговорили, добили су поклоне (јабукe и крушке из врта музичара Павла). На крају су уживали у атмосфери вашара у Преварантовцу уз духовите рекламе за разновразне производе и одиграно ерско коло.

У вредновању на крају часа родитељи су рекли да је час био одличан, да треба и даље организовати сличне активности. Ученицима се највише допао драмски комад, квиз, награде и рекламе на вашару. Било им је занимљиво и смешно. Директорка и педагог су похвалиле активности ученика током пројекта и сам час и позвале друга одељења да припреме неке сличне активности. Ученици Ш4 и Ш5 су се захвалили посетиоцима на доласку и рекли да су уживали током пројекта, читали, стварали, дружили се и учили.

Активности пројекта су представљене у раду који је на конкурс Друштва учитеља Београда *Примери добре учитељске праксе* освојио прву награду. Друштво је 11. маја 2023. организовало стручни скуп *Креативне идеје из учионице 2*, на коме су презентовани радови награђени на конкурс. Милица Арсић и Наталија Мићић су презентовале рад „Читамо, пишемо, стварамо“.

7. Мензорски рад

У октобру 2022. почео је мензорски рад са једанаест приправника, пет наставника разредне наставе, три наставника предметне наставе, секретара, психолога и педагога.

8. Национални образовни ресурси

Завод за унапређивање образовања и васпитања, у оквиру пројекта „Српски језик – Мој матерњи језик“, објавио је у фебруару 2023. базу активности којима се развијају вештине читања, писања, слушања и говорења на страници Образовни ресурси за неговање културе српског народа и развијање националног идентитета. Међу осамдесет радова налазе се и радови Иване Милошевић, Слађане Галушке и Маје Шегуљев. Презентација пројекта је одржана 7. априла 2023. у ОШ „Вук Караџић“ у Београду. Након кратке приче о току пројекта наставници су приказали осам изабраних активности кроз интерактивну демонстрацију. Ивана Милошевић и Слађана Галушка су показале активност за развијање вештина говорења под називом „Кад бих био“. Она је погодна за ученике млађих разреда и за часове свих предмета. Кроз дијалог ученици стичу вештине успешне комуникације у различитим ситуацијама.

9. Остале активности

У оквиру припрема за нову школску годину организована је 29. августа 2022. тимбилдинг обука за чланове школских тимова. Полазници обуке су разговарали о одликама успешних тимова и о важности сарадње и добре комуникације међу колегама, разматрали како да на најбољи начин допринесу раду тима и радили практични задатак у вези са планирањем активности тимова.

Запослени наше школе су током децембра 2022. похађали обуку на даљину „Етика и интегритет“ коју организује Агенција за спречавање корупције. Законом о спречавању корупције сви органи јавне власти дужни су да спроводе ову обуку. Циљ обуке је усвајање знања о етичким принципима, боље разумевање прописа и једнообразно схватање шта је прихватљиво понашање у органима јавне власти.

Наставници су похађали и друге облике стручног усавршавања, као што су вебинар „Од дијагностичког преко формативног оцењивања до педагошке евиденције о ученику“ (2. 11. 2022.), вебинар „Како израдити критеријуме оцењивања“ (8. 11. 2022.), предавање Менторски и приправнички рад (28. 12. 2022.).

Светлана Ленаси је организовала радионице за коришћење е-учионице издавача Клет и Нови Логос.

Наставница Весна Сурчински Миковиловић је коаутор уџбеника Биологија за пети разред и Биологија за шести разред у издању Едуке.

10. Приказ активности и анализа остварености Плана стручног усавршавања

Реализоване су бројне активности у оквиру стручног усавршавања у установи које су представљене на седницама Наставничког већа 18. јануара и 16. јуна 2023.

На седници Наставничког већа одржаној 18. јануара 2023. угледне часове су представили: Сара Јукић, Биљана Буловић, Бранкица Виторовић, Наташа Станић и Емилија Миловић, Марко Митровић. Јавне часове су представили Александра Протић и Предраг Младеновић. Часове тематске наставе су представили Наталија Мићић, Бранкица Виторовић, Гордана Бакић, Данијела Ардолић, Ана Стојановић.

Приказана су три семинара: „Развој тестова знања и примена у диференцирању учења и наставе“, излагачи: Татјана Перишић, Мариана Станимировић, Александра Протић, „Обука наставника за примену плана и програма наставе и учења и општих стандарда постигнућа за српски као страни језик“, излагач Сања Бублић, „На заједничком путу учења“, излагач Татјана Перишић.

На седници Наставничког већа одржаној 16. јуна 2023. угледни час су представиле Биљана Буловић Марић и Наташа Томић. Часове тематске и пројектне наставе и јавне часове су представили Наталија Мићић, Милица Арсовић, Снежана Ђуричковић, Слађана Галушка, Сања Бублић, Предраг Младеновић и Марија Вукчевић. Татјана Перишић је кратко представила семинар „Часови разумевања и радости – II модул“.

Слађана Галушка, координатор Тима за професионални развој